

การวิเคราะห์แบบโครงข้อแข็งในสามมิติ

การวิเคราะห์บันไดยื่นอิสระโดยประมาณด้วยการจำลองพื้นบันไดและชันพัก เป็นชิ้นส่วนมิติเดียว (one-dimensional element) ซึ่งประกอบเป็นโครงข้อแข็งในสามมิติ เป็นวิธีวิเคราะห์โดยประมาณวิธีหนึ่งที่ใช้ในการออกแบบ (1, 2, 7, 8) ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงโครงสร้างจำลองทางคณิตศาสตร์ของ "บันได" และการวิเคราะห์โครงสร้างจำลองภายใต้น้ำหนักกระจายสม่ำเสมอตามแนวตั้งแบบสมมาตรและปฏิสมมาตร

3.1 แบบจำลองทางคณิตศาสตร์

โครงสร้างจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นโครงข้อแข็งในสามมิติ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับโครงสร้างจำลองที่เสนอโดย Fuchsteiner⁽¹⁾ และ Sauter⁽²⁾ กล่าวคือเป็นโครงสร้างจำลองที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนเส้นตรง (straight-line element) วางตัวตามแนวแกนจุดศูนย์กลางถ่วงของหน้าตัด (centroidal axis) ของพื้นบันไดบนและชิ้นส่วนเส้นตรงวางตัวตามแนวแกนจุดศูนย์กลางถ่วงของหน้าตัดของพื้นบันไดล่าง ซึ่งเชื่อมต่อกันโดยชิ้นส่วนเส้นโค้ง (curve line element) ที่มีรัศมีเป็นครึ่งหนึ่งของความกว้างบันไดและวางตัวในระนาบที่ผ่านกึ่งกลางความหนาของชันพักตามที่แสดงในรูปที่ 3.1

3.2 สมมุติฐานในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โครงสร้างจำลองทางคณิตศาสตร์ของบันไดในแบบโครงข้อแข็งในสามมิติ มีสมมุติฐานในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ คือ

1. วัสดุมีคุณสมบัติอีลาสติกเชิงเส้น (linearly elastic) ไอโซโทรปิก (isotropic) และมีเนื้อเดียวกันตลอดโครงสร้าง (homogenous)
2. การเคลื่อนที่ของโครงสร้าง เมื่อรับแรงมีขนาดน้อยมาก เมื่อเทียบกับมิติรูปทรงของโครงสร้าง ฉะนั้นในการวิเคราะห์สามารถพิจารณาภาวะสมดุลย์ของแรงต่าง ๆ จากรูปทรงของโครงสร้างขณะยังไม่รับแรง

3. ในการวิเคราะห์สามารถใช้หลักการรวมผล (principle of superposition)

4. บริเวณรอยต่อระหว่างพื้นบันไดกับชานพัก และที่รองรับ เป็นข้อต่อแบบข้อแข็ง (rigid joint) และเป็นเนื้อเดียวกันตลอดความยาวรอยต่อ

5. ไม่มีการเลื่อนตัวหรือทรุดตัวของที่รองรับ

6. ส่วนโค้งของโครงสร้างจำลองบนชานพัก สามารถแทนด้วยคานโค้งที่มีความกว้าง b และมีจุดศูนย์กลางที่จุดกำเนิดของแกนหลักดังแสดงในรูปที่ 3.1 (ก) โดยผลของพื้นที่ส่วนแลเงาบนชานพักที่ตัดทิ้งออกไป ซึ่งอยู่นอกวงกลมรัศมี b นั้น มีผลต่อโครงสร้างจำลองน้อย

3.3 แกนโคออร์ดิเนต และแรงภายใน

ในการกำหนดรูปทรงเรขาคณิต ทิศทางบวกของแรงกระทำ การเคลื่อนที่ และแรงภายในจะเทียบกับแกนอ้างอิง 2 ชุด ได้แก่

1. แกนโคออร์ดิเนตหลัก เป็นแกนอ้างอิงในระบบแกนตั้งฉากตามกฎมือขวา โดยแกน X และ Y วางตัวอยู่ในระนาบตั้งฉากกับความหนาของชานพักบันได ตามที่แสดงในรูปที่ 3.1

แกนโคออร์ดิเนตหลัก เป็นแกนอ้างอิงที่ใช้กำหนดรูปทรงเรขาคณิตของบันได ทิศของแรงกระทำภายนอก แรงปฏิกิริยาและการเคลื่อนที่โดยที่จะมีค่าเป็นบวกเมื่อมีทิศไปตามทิศทางบวกของแกนโคออร์ดิเนตนั้น

2. แกนโคออร์ดิเนตรอง เป็นแกนอ้างอิงในระบบแกนตั้งฉากกันตามกฎมือขวา ของชิ้นส่วนโครงสร้าง โดยมีแกนโคออร์ดิเนตแกนหนึ่งวางตัวในแนวแกนของชิ้นส่วนโครงสร้างจำลอง และแกนโคออร์ดิเนตอีกสองแกนตั้งฉากกับแนวแกนของชิ้นส่วนโครงสร้างนั้น โดยมีแกนหนึ่งขนานกับระนาบ $X-Y$ ของแกนหลักและแกนที่เหลือ (Z) ตั้งฉากกับระนาบของแผ่นพื้นของชิ้นส่วนโครงสร้างนั้น แกนโคออร์ดิเนตรองสำหรับพื้นบันไดบน, ชานพักส่วนบันไดบน, พื้นบันไดล่าง และชานพักส่วนบันไดล่าง แสดงในรูปที่ 3.2(ค), 3.2(จ), 3.3(ค) และ 3.3(จ) ตามลำดับ

แกนโคออร์ดิเนตรอง เป็นแกนอ้างอิงที่ใช้กำหนดทิศของแรงภายในของชิ้นส่วนโครงสร้าง และเนื่องจากโครงสร้างจำลองเป็นโครงข้อแข็งในสามมิติ ดังนั้นแรงภายในที่หน้าตัดใด ๆ ของ

โครงสร้างจำลองจึงประกอบด้วยแรงตามแนวแกน , แรงเฉือนในสองทิศทางที่ตั้งฉากกับแนวแกน โมเมนต์บิด และโมเมนต์คดในสองทิศทางที่ตั้งฉากกับแนวแกน รวมเป็นแรงภายในทั้งหมดทุกตัว ซึ่งแรงภายในแต่ละตัวจะมีทิศเป็นบวกเพื่อกระทำในทิศทางบวกของแกนรองของโครงสร้าง ส่วนที่พิจารณา แรงภายในที่เป็นบวกในพื้นที่บันไดบน , ชานพักบันไดส่วนบน , พื้นบันไดล่าง และชานพักบันไดส่วนล่าง แสดงในรูปที่ 3.2(ง) , 3.2(ฉ) , 3.3(ง) และ 3.3(ฉ) ตามลำดับ

3.4 การวิเคราะห์โครงสร้างจำลอง

เนื่องจากโครงสร้างจำลองทางคณิตศาสตร์ของ "บันได" เป็นโครงข้อแข็งในสามมิติ ซึ่งมีที่รองรับที่ปลายของพื้นบันไดบนและพื้นบันไดล่าง เป็นที่รองรับแบบยึดแน่น ดังนั้นแรงปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจึงมีสิบสองตัว แต่เนื่องจากสมการแสดงสภาวะสมดุลมีเพียงหกสมการ ดังนั้นโครงสร้างจำลองจึงจัดเป็นโครงสร้างอินดีเทอร์มีเนตที่มีตัวไม่รู้ค่าหกตัว ทำให้การวิเคราะห์โครงสร้างจำลองยุ่งยาก แต่เนื่องจากโครงสร้างจำลองเป็นโครงสร้างที่มีสมมาตร ดังนั้นผลของแรงกระทำใด ๆ ต่อโครงสร้างสามารถแสดงในรูปผลรวมของแรงกระทำแบบสมมาตร (symmetrical loading) และแรงกระทำแบบปฏิสมมาตร (anti-symmetrical loading) ของแรงกระทำที่มีทิศและตำแหน่งเดียวกันกับแรงกระทำจริง แต่มีขนาดเพียงครึ่งหนึ่งของแรงกระทำจริง ซึ่งเมื่อรวมแรงกระทำทั้งสองชุดจะได้แรงกระทำที่มีขนาดและทิศทางเท่ากับแรงกระทำจริง ตามที่แสดงในรูปที่ 3.4 ดังนั้นการวิเคราะห์โครงสร้างจำลองจึงสามารถทำในรูปการวิเคราะห์โครงสร้างสมมาตรภายใต้น้ำหนักบรรทุกทุกแบบสมมาตร และปฏิสมมาตรซึ่งมีตัวไม่รู้ค่าเพียงสี่และสองตัวตามลำดับ

ในงานวิจัยนี้จะแสดงการวิเคราะห์โครงสร้างจำลองภายใต้น้ำหนักบรรทุกทุกกระจายสม่ำเสมอแบบสมมาตรและปฏิสมมาตร โดยอาศัยหลักการของสมมาตรที่กล่าวข้างต้นในการวิเคราะห์และพิจารณาโครงสร้าง เฉพาะส่วนที่อยู่ระหว่างแกนสมมาตรและที่รองรับที่ปลายพื้นบันไดล่าง ซึ่งจะเรียกว่า "ส่วนบันไดล่าง" เท่านั้น สำหรับโครงสร้างส่วนที่เหลือจะเรียก "ส่วนบันไดบน" สามารถหาค่าแรงภายในจากแรงภายในที่จุดคู่สมมาตรกันของส่วนบันไดล่าง โดยอาศัยหลักการของสมมาตรซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

การวิเคราะห์โครงสร้างจำลองที่จะกล่าวถึงต่อไป ประกอบด้วยการวิเคราะห์ผลของน้ำหนักบรรทุกดังต่อไปนี้ คือ

1. ผลของน้ำหนักบรรทุกทุกแบบปฏิสมมาตร

1.1 ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ บนพื้นบันได

1.2 ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ บนชนพักบันได

2. ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ บนพื้นบันไดแบบสมมาตร

สำหรับผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ บนชนพักแบบสมมาตรจะไม่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้

การวิเคราะห์ผลของน้ำหนักบรรทุกในแต่ละกรณีประกอบด้วย การเลือกโครงสร้างดีเทอร์มิเนต ในการวิเคราะห์การหาค่าตัวไม่รู้ค่าของโครงสร้างในรูปของแรงกระทำภายนอก จากสมการสภาวะสมดุล การหาแรงภายในและพลังงานความเครียด (strain energy) ของโครงสร้างดีเทอร์มิเนต เพื่อหาค่าตัวไม่รู้ค่าจากทฤษฎีของงานน้อยที่สุด

3.5 การวิเคราะห์โครงสร้างจำลองภายใต้น้ำหนักบรรทุกทุกแบบปฏิสมมาตร

เมื่อโครงสร้างจำลองรับน้ำหนักบรรทุกทุกแบบปฏิสมมาตร (ในกรณีน้ำหนักบรรทุกตามแนวตั้งคือ น้ำหนักบรรทุกที่จุดคู่สมมาตรในส่วนบันไดบนและส่วนบันไดล่าง มีขนาดและทิศทางกระทำเดียวกัน ตามที่แสดงในรูปที่ 3.4 (ข)) แรงภายในที่จุด A บนแกนสมมาตร⁽⁶⁾ มีเพียงแรงเฉือนและโมเมนต์ดัดในแนวรัศมีของคานโค้งเท่านั้น แรงภายในที่เหลือต้องเป็นศูนย์ และการเคลื่อนที่ที่สอดคล้องกับแรงภายในทั้งสองต้องเป็นศูนย์ ขณะที่การเคลื่อนที่ในทิศทางอื่นสามารถเกิดขึ้นได้ ตามที่แสดงในรูปที่ 3.5 ดังนั้นแรงปฏิกิริยาและแรงภายในที่จุด A ซึ่งต้องรู้ค่าเพื่อหาแรงภายในโครงสร้างจำลองจึงมีทั้งหมดแปดตัว ทำให้โครงสร้างจำลองเป็นโครงสร้างอินดีเทอร์มิเนตซึ่งมีตัวไม่รู้ค่าสองตัว ซึ่งในงานวิจัยนี้เลือกเป็น X_1 และ X_2 ตามที่แสดงในรูปที่ 3.6 ซึ่งสามารถแสดงแรงปฏิกิริยาและแรงภายในที่จุด A และ C ในรูปเมตริกซ์ได้ดังนี้คือ

$$\{R_{cc}\}_{xyz}^T = \langle R_{x_{cc}} \quad R_{y_{cc}} \quad R_{z_{cc}} \quad X_2 \quad My_{cc} \quad Mz_{cc} \rangle \quad (3.1)$$

$$\{R_{AA}\}_{\bar{x}\bar{y}\bar{z}}^T = \langle R_{\bar{x}_{AA}} \quad 0 \quad 0 \quad X_1 \quad 0 \quad 0 \rangle \quad (3.2)$$

โดยที่

$$\{R_{ij}\}_{\text{①} \text{②} \text{③}} = \text{เมตริกซ์แสดงแรงปฏิกิริยาหรือตัวไม่รู้ค่า กระทำที่จุด } j \text{ ในทิศแกนโคออร์ดิเนต}$$

ดิ เนต ① ② ③ เมื่อพิจารณาที่จุด i

$R_{ij}, M_{ij} =$ ผลของแรงปฏิกิริยาหรือแรงภายในกระทำที่จุด j ในทิศของแกน n เมื่อพิจารณาที่จุด i

3.5.1 ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอบนพื้นบันไดแบบปฏิสมมาตร

ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ w_f บนพื้นบันไดบนและพื้นบันไดล่าง กระทำในลักษณะปฏิสมมาตร สามารถวิเคราะห์ได้จากการพิจารณาส่วนบันไดล่าง ตามที่แสดงในรูปที่ 3.7 โดยการสมมติให้แรงปฏิกิริยาและตัวไม่รู้ค่ากระทำในทิศบวก ซึ่งเมื่อพิจารณาภาวะสมดุลที่จุด C ได้ดังนี้คือ

$$\begin{aligned} \Sigma F_x &= 0; \\ \frac{R_x}{\sqrt{2}} + R_{x_{CC}} &= 0 \end{aligned} \quad (3.3a)$$

$$\begin{aligned} \Sigma F_y &= 0; \\ \frac{R_y}{\sqrt{2}} + R_{y_{CC}} &= 0 \end{aligned} \quad (3.3b)$$

$$\begin{aligned} \Sigma F_z &= 0; \\ R_{z_{CC}} + w_f a &= 0 \end{aligned} \quad (3.3c)$$

$$\begin{aligned} \Sigma M_{x_C} &= 0; \\ R_{x_{AA}} \left(\frac{S \sin \alpha}{\sqrt{2}} \right) + \frac{X}{\sqrt{2}} l + X_2 - w_f a \left(\frac{a}{2} \right) - S \cos \alpha &= 0 \end{aligned} \quad (3.3d)$$

$$\begin{aligned} \Sigma M_{y_C} &= 0; \\ - R_{x_{AA}} \left(\frac{S \sin \alpha}{\sqrt{2}} \right) + M_{y_{CC}} + \frac{X}{\sqrt{2}} l &= 0 \end{aligned} \quad (3.3e)$$

$$\Sigma M_{z_C} = 0;$$

$$- R\bar{x}_{AA} \left(\frac{S \cos \alpha}{\sqrt{2}} + \frac{b}{2\sqrt{2}} \right) + Mz_{CC} = 0 \quad (3.3f)$$

จากสมการ (3.3d)

$$R\bar{x}_{AA} = - \frac{\sqrt{2}}{S \sin \alpha} \left[\frac{x_1}{\sqrt{2}} + x_2 - w_f a \left(\frac{a}{2} - S \cos \alpha \right) \right] \quad (3.4)$$

แทนค่าในสมการสมดุลอื่นและจัดเทอมใหม่เพื่อแสดงแรงปฏิกิริยาที่จุด C ในรูปของน้ำหนักบรรทุก w_f และตัวไม่รู้ค่า x_1 และ x_2 ได้ดังนี้ คือ

$$R_{x_{CC}} = - \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \quad (3.5a)$$

$$R_{y_{CC}} = - \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \quad (3.5b)$$

$$R_{z_{CC}} = - w_f a \quad (3.5c)$$

$$M_{y_{CC}} = - \frac{1}{\sqrt{2}} x_1 + \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} S \sin \alpha) \quad (3.5d)$$

$$M_{z_{CC}} = R\bar{x}_{AA} \left(\frac{S \cos \alpha}{\sqrt{2}} + \frac{b}{2\sqrt{2}} \right) \quad (3.5e)$$

แรงภายในที่หน้าตัดใด ๆ ในโครงสร้างจำลองสามารถแสดงในรูปของผลรวมของแรงภายในที่จุด A x_1 และน้ำหนักบรรทุกบนส่วนโครงสร้างระหว่างจุด A และหน้าตัดที่พิจารณา ดังนี้คือ

แรงภายในที่จุด P_\emptyset ใด ๆ บนช่วงส่วนโค้ง AB ที่อยู่ห่างจากจุด A เป็นมุม \emptyset เรเดียน นับจากแกนสมมาตรตามที่แสดงในรูปที่ 3.8 ในทิศของแกนรองที่จุด P_\emptyset มีดังนี้คือ

$$S\bar{x}_\emptyset = R\bar{x}_{AA} \cos \emptyset \quad (3.6a)$$

$$S\bar{y}_\emptyset = R\bar{x}_{AA} \sin \emptyset \quad (3.6b)$$

$$S\bar{z}_\emptyset = 0 \quad (3.6c)$$

$$\bar{M}_{x'} = X_1 \cos \theta \quad (3.6d)$$

$$\bar{M}_{y'} = X_1 \sin \theta \quad (3.6e)$$

$$\bar{M}_{z'} = -\frac{1}{2}(R\bar{x}_{AA} b \sin \theta) \quad (3.6f)$$

แรงภายในที่จุด $P_{x'}$ ใด ๆ บนพื้นบันไดที่อยู่ห่างจากจุด B ไปตามแนวยาวของพื้นบันไดเป็นระยะ X ตามที่แสดงในรูปที่ 3.9 แบ่งเป็นสองกรณีดังนี้คือ

ก) $x' \leq a/\cos \alpha$

$$S\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \quad (3.7a)$$

$$S\bar{y}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} \cos \alpha) - w_f x' \sin \alpha \cos \alpha \quad (3.7b)$$

$$S\bar{z}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} \sin \alpha) + w_f x' \cos^2 \alpha \quad (3.7c)$$

$$M\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} x' \sin \alpha + X_1) + \frac{1}{2} w_f (x' \cos \alpha)^2 \quad (3.7d)$$

$$M\bar{y}_{x'} = \frac{1}{2\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} b \sin \alpha + 2X_1 \cos \alpha) \quad (3.7e)$$

$$M\bar{z}_{x'} = -\frac{1}{2\sqrt{2}} (2x' + b \cos \alpha) R\bar{x}_{AA} + \frac{1}{\sqrt{2}} (X_1 \sin \alpha) \quad (3.7f)$$

ข) $x' > a/\cos \alpha$

$$S\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \quad (3.8a)$$

$$S\bar{y}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} \cos \alpha) - w_f a \sin \alpha \quad (3.8b)$$

$$S\bar{z}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} \sin \alpha) + w_f a \cos \alpha \quad (3.8c)$$

$$M\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} x' \sin \alpha + X_1) + w_f a (x' \cos \alpha - \frac{a}{2}) \quad (3.8d)$$

$$M\bar{y}_{x'} = \frac{1}{2\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} b \sin \alpha + 2X_1 \cos \alpha) \quad (3.8e)$$

$$M\bar{z}_{x'} = -\frac{1}{2\sqrt{2}} (2x' + b \cos \alpha) R\bar{x}_{AA} + \frac{1}{\sqrt{2}} (X_1 \sin \alpha) \quad (3.8f)$$

ค่าของตัวไม่รู้ค่า X_1 และ X_2 สามารถหาได้จากทฤษฎีของงานน้อยที่สุดโดยการหาพลังงานความเครียดจากแรงภายในตามสมการ (3.6), (3.7) และ (3.8) และเนื่องจาก

อนุพันธ์ของพลังงานความเครียด เทียบกับตัวไม่รู้ค่าแต่ละตัวมีค่าเป็นศูนย์ ทำให้เกิดสมการความสัมพันธ์ระหว่างตัวไม่รู้ค่าและน้ำหนักบรรทุกภายนอก เพื่อให้หาค่าตัวไม่รู้ค่าซึ่งเมื่อนำไปแทนค่าในสมการ (3.4), (3.5), (3.6), (3.7) และ (3.8) จะได้ค่าแรงภายในโครงสร้างจำลอง

เนื่องจากผลของแรงตามแนวแกนและแรงเฉือนต่อพลังงานความเครียดมีค่าน้อย ฉะนั้นในการคำนวณจึงไม่นำผลของแรงทั้งสองชนิดนี้มารวมด้วย และเนื่องจากมิติความกว้างของบันไดมากกว่าความหนาแน่น ทำให้พลังงานความเครียดจากโมเมนต์ดัดในทิศตั้งฉากกับระนาบของแผ่นพื้น ($M\bar{z}$) มีค่าน้อย ฉะนั้นจึงไม่นำผลของโมเมนต์ดัดตั้งฉากระนาบแผ่นพื้นมาคำนวณพลังงานความเครียดเช่นกัน ดังนั้นพลังงานความเครียดของโครงสร้างจำลอง U สามารถแสดงดังนี้คือ

$$U = \int_0^l \frac{(M\bar{x})^2}{2EI\bar{x}} ds + \int_0^l \frac{(M\bar{y})^2}{2GJ\bar{y}} ds \quad (3.9)$$

โดยที่

- U = พลังงานความเครียด
 E = โมดูลัสของการยืดหยุ่น
 G = โมดูลัสเฉือนของแผ่นพื้น
 $I\bar{x}_i$ = โมเมนต์ของความเฉื่อย (moment of inertia) รอบแกน X ของจุด i
 $J\bar{y}_i$ = ค่าคงที่การบิด (torsional constant) รอบแกน y ของจุด i
 l = ความยาวของโครงสร้างจำลองจากจุด A ถึงจุด C
 ds = ความยาวของส่วนย่อย ๆ บนตัวโครงสร้างจำลองจากการหาอนุพันธ์ของแรงภายในเทียบกับตัวไม่รู้ค่า แต่ละตัวจะได้สมการเพื่อหาค่านวหาค่าตัวไม่รู้ค่า ดังนี้คือ

$$\frac{\partial U}{\partial \bar{x}_1} ; K_{11}\bar{x}_1 + K_{12}\bar{x}_2 = A_1 \quad (3.10a)$$

$$\frac{\partial U}{\partial \bar{x}_2} ; K_{21}\bar{x}_1 + K_{22}\bar{x}_2 = A_2 \quad (3.10b)$$

โดยที่

$$K_{11} = \frac{b}{4I\bar{x}'_0} \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{2} \right) + \frac{S}{6I\bar{x}'_x} + \frac{b}{4\beta J\bar{y}'_0} \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{2} \right) + \frac{S}{2\beta J\bar{y}'_x} \left(\cos \alpha - \frac{b}{2S} \right)^2 \quad (3.10c)$$

$$K_{12} = -\frac{S}{6\sqrt{2}I\bar{x}'_x} - \frac{b}{2\sqrt{2}\beta J\bar{y}'_x} \left(\cos \alpha - \frac{b}{2S} \right) \quad (3.10d)$$

$$K_{21} = -\frac{S}{6\sqrt{2}I\bar{x}'_x} - \frac{b}{2\sqrt{2}\beta J\bar{y}'_x} \left(\cos \alpha - \frac{b}{2S} \right) \quad (3.10e)$$

$$K_{22} = \frac{S}{3I\bar{x}'_x} + \frac{b^2}{4S\beta J\bar{y}'_x} \quad (3.10f)$$

$$A_1 = \frac{a^2 w_f}{6\sqrt{2}I\bar{x}'_x} \left(S - \frac{a}{\cos \alpha} + \frac{a^2}{4S \cos^2 \alpha} \right) - \frac{ab w_f}{2\sqrt{2}\beta J\bar{y}'_x} \left(\frac{a}{2} - S \cos \alpha \right) \left(\cos \alpha - \frac{b}{2S} \right) \quad (3.10g)$$

$$A_2 = \frac{a^2 w_f}{12I\bar{x}'_x} \left(\frac{a^2}{2S \cos^2 \alpha} - S \right) + \frac{ab^2 w_f}{4S\beta J\bar{y}'_x} \left(\frac{a}{2} - S \cos \alpha \right) \quad (3.10h)$$

และ $\beta =$ อัตราส่วนระหว่างโมดูลัสเฉือนของแผ่นพื้นต่อโมดูลัสยืดหยุ่น $\left(\frac{G}{E} \right)$

3.5.2 ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ บนบานพับกันโคแบบปฏิสมมาตร

ผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ, w_f บนบานพับกันโคกระทำแบบปฏิสมมาตร (น้ำหนักบรรทุกกระจายเต็มพื้นที่บานพับกันโค) ตามที่แสดงในรูปที่ 3.10 สามารถแสดงในทำนองเดียวกับผลของน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ w_f บนพื้นบันได กล่าวคือ

สภาวะสมดุลที่จุด C

$$\sum F_x = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} R_{AA} + R_{CC} = 0 \quad (3.11a)$$

009101

$$\Sigma F_y = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} R_{AA}^x + R_{CC}^y = 0 \quad (3.11b)$$

$$\Sigma F_z = 0 ;$$

$$R_{CC}^z + w_l \frac{b\eta}{8} = 0 \quad (3.11c)$$

$$\Sigma M_{x_C} = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} (R_{AA}^x S \sin \alpha) + \frac{x_1}{\sqrt{2}} + x_2 + \frac{w_l b \eta}{8} \left[\frac{\sqrt{2}b(\sqrt{2}-1)}{\eta} + S \cos \alpha \right] = 0 \quad (3.11d)$$

$$\Sigma M_{y_C} = 0 ;$$

$$-\frac{1}{\sqrt{2}} (R_{AA}^x S \sin \alpha) + M_{CC}^y + \frac{x_1}{\sqrt{2}} - \frac{w_l b \eta}{8} \left[\frac{\sqrt{2}b}{\eta} - \frac{b}{2} \right] = 0 \quad (3.11e)$$

$$\Sigma M_{z_C} = 0 ;$$

$$-\frac{1}{2\sqrt{2}} R_{AA}^x (2S \cos \alpha + b) + M_{CC}^z = 0 \quad (3.11f)$$

จากสมการ (3.11d)

$$R_{AA}^x = -\frac{\sqrt{2}}{S \sin \alpha} \left[\frac{x_1}{\sqrt{2}} + x_2 + \frac{w_l b \eta}{8} \left(\frac{\sqrt{2}b(\sqrt{2}-1)}{\eta} + S \cos \alpha \right) \right] \quad (3.12)$$

แทนค่าในสมการสมดุลอื่น และจัดเทอมใหม่เพื่อแสดงแรงปฏิกิริยาที่จุด C ดังนี้คือ

$$R_{CC}^x = -\frac{1}{\sqrt{2}} R_{AA}^x \quad (3.13a)$$

$$R_{CC}^y = -\frac{1}{\sqrt{2}} R_{AA}^x \quad (3.13b)$$

$$R_{CC}^z = -w_l \frac{b\eta}{8} \quad (3.13c)$$

$$M_{y_{CC}} = -\frac{1}{\sqrt{2}} X_1 + \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} S \sin \alpha) + w_l \frac{b\ell}{8} \left[\frac{\sqrt{2}b}{\ell} - \frac{b}{2} \right] \quad (3.13d)$$

$$M_{z_{CC}} = \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} (2S \cos \alpha + b) \quad (3.13e)$$

แรงภายในที่จุด P_\emptyset ใด ๆ บนช่วงส่วนโค้ง AB ที่อยู่ห่างจากจุด A เป็นมุม \emptyset เรเดียนนับจากแกนสมมาตรตามที่แสดงในรูปที่ 3.11 คือ

$$S\bar{x}_\emptyset = R\bar{x}_{AA} \cos \emptyset \quad (3.14a)$$

$$S\bar{y}_\emptyset = R\bar{x}_{AA} \sin \emptyset \quad (3.14b)$$

$$S\bar{z}_\emptyset = w_l \frac{b\emptyset}{2} \quad (3.14c)$$

$$M\bar{x}_\emptyset = X_1 \cos \emptyset + w_l \frac{b^2 (1 - \cos \emptyset)}{4} \quad (3.14d)$$

$$M\bar{y}_\emptyset = X_1 \sin \emptyset + w_l \frac{b^2 \emptyset}{4} - w_l \frac{b^2 \sin \emptyset}{4} \quad (3.14e)$$

$$M\bar{z}_\emptyset = -\frac{1}{2} (R\bar{x}_{AA} b \sin \emptyset) \quad (3.14f)$$

แรงภายในที่จุด $P_{x'}$ ใด ๆ บนพื้นบันไดที่อยู่ห่างจากจุด B ไปตามแนวยาวของพื้นบันได เป็นระยะ x' ตามที่แสดงในรูปที่ 3.12 มีดังนี้คือ

$$S\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \quad (3.15a)$$

$$S\bar{y}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \cos \alpha - w_l \frac{b\ell \sin \alpha}{8} \quad (3.15b)$$

$$S\bar{z}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{x}_{AA} \sin \alpha + w_l \frac{b\ell \cos \alpha}{8} \quad (3.15c)$$

$$M\bar{x}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{x}_{AA} x' \sin \alpha + X_1) + w_l \frac{b\ell}{8} \left[\frac{\sqrt{2}b(\sqrt{2}-1)}{\ell} + x' \cos \alpha \right] \quad (3.15d)$$

$$M_{\bar{y}}'_{x'} = \frac{1}{2\sqrt{2}}(R_{\bar{x}}'_{AA} b \sin \alpha + 2X_1 \cos \alpha) - \frac{w}{l} \frac{b^3}{8} \cos \alpha \left[\frac{\sqrt{2}b}{\eta} - \frac{b}{2} \right] \quad (3.15e)$$

$$M_{\bar{z}}'_{x'} = -R_{\bar{x}}'_{AA} \left(\frac{x'}{\sqrt{2}} + \frac{b \cos \alpha}{2\sqrt{2}} \right) + X_1 \frac{\sin \alpha}{\sqrt{2}} - \frac{w}{l} \frac{b^3 \sin \alpha}{8} \left[\frac{\sqrt{2}b}{\eta} - \frac{b}{2} \right] \quad (3.15f)$$

จากการหาค่าพลังงานความเครียดตามที่แสดงในสมการ (3.9) และหาอนุพันธ์ของพลังงานความเครียดเทียบกับตัวไม่รู้ค่าจะได้สมการเพื่อใช้คำนวณหาค่าตัวไม่รู้ค่าดังนี้คือ

$$\frac{\partial U}{\partial X_1} ; K_{33}X_1 + K_{34}X_2 = A_3 \quad (3.16a)$$

$$\frac{\partial U}{\partial X_2} ; K_{43}X_1 + K_{44}X_2 = A_4 \quad (3.16b)$$

โดยที่

$$K_{33} = \frac{b}{4I_{\bar{x}}\phi} \left(\frac{\eta}{4} + \frac{1}{2} \right) + \frac{S}{6I_{\bar{x}}'_{x'}} + \frac{b}{4\beta J_{\bar{y}}\phi} \left(\frac{\eta}{4} - \frac{1}{2} \right) + \frac{S}{2\beta J_{\bar{y}}'_{x'}} (\cos \alpha - \frac{b}{2S})^2 \quad (3.16c)$$

$$K_{34} = -\frac{S}{6\sqrt{2}I_{\bar{x}}'_{x'}} - \frac{b}{2\sqrt{2}\beta J_{\bar{y}}'_{x'}} (\cos \alpha - \frac{b}{2S}) \quad (3.16d)$$

$$K_{43} = -\frac{S}{6\sqrt{2}I_{\bar{x}}'_{x'}} - \frac{b}{2\sqrt{2}\beta J_{\bar{y}}'_{x'}} (\cos \alpha - \frac{b}{2S}) \quad (3.16e)$$

$$K_{44} = \frac{S}{3I_{\bar{x}}'_{x'}} + \frac{b^2}{4S\beta J_{\bar{y}}'_{x'}} \quad (3.16f)$$

$$A_3 = -\frac{w}{8I_{\bar{x}}\phi} \frac{b^3}{l} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{4} - \frac{\eta}{8} \right) - \frac{w}{24I_{\bar{x}}'_{x'}} \frac{b^2 S (\sqrt{2}-1)}{l} - \frac{w}{8\beta J_{\bar{y}}\phi} \frac{b^3}{l} \left(\frac{1}{4} - \frac{\eta}{8} + \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{\eta}{4\sqrt{2}} \right) - \frac{w}{8\beta J_{\bar{y}}'_{x'}} \frac{b^2}{l} \left(\frac{b(\sqrt{2}-1)}{2S} + \cos \alpha \right) \left(\frac{b}{2} - S \cos \alpha \right) \quad (3.16g)$$

$$A_4 = \frac{w b^2 s (\sqrt{2}-1)}{24 \sqrt{2} I \bar{x}_{x'}} - \frac{w b^3}{8 \sqrt{2} \beta J \bar{y}_{x'}} \left(\frac{b(\sqrt{2}-1)}{2s} + \cos \alpha \right) \quad (3.16h)$$

สัมพันธ์จากการวิเคราะห์ทั้งสองกรณี เมื่อแทนค่าจะได้ว่าค่าสตีเฟนของโครงสร้างที่ได้เหมือนกัน

3.5.3 แรงภายในโครงสร้างจำลองส่วนบันไดบน เมื่อรับน้ำหนักบรรทุกแบบปฏิสมมาตร

เมื่อโครงสร้างจำลองรับน้ำหนักบรรทุกแบบปฏิสมมาตร แรงภายใน "ส่วนบันไดบน" สามารถหาค่าได้จากแรงภายในจุดศูนย์กลางใน "ส่วนบันไดล่าง" ซึ่งจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงภายในของส่วนบันไดทั้งสอง เมื่อกำหนดให้แรงภายในส่วนบันไดล่าง เป็นบวกได้ดังนี้

ก. แรงภายในส่วนโค้งส่วนบันไดบน

$$S \bar{x}_{\phi u} = - S \bar{y}_{\phi} \quad (3.17a)$$

$$S \bar{y}_{\phi u} = - S \bar{x}_{\phi} \quad (3.17b)$$

$$S \bar{z}_{\phi u} = S \bar{z}_{\phi} \quad (3.17c)$$

$$M \bar{x}_{\phi u} = - M \bar{y}_{\phi} \quad (3.17d)$$

$$M \bar{y}_{\phi u} = - M \bar{x}_{\phi} \quad (3.17e)$$

$$M \bar{z}_{\phi u} = M \bar{z}_{\phi} \quad (3.17f)$$

ข. แรงภายในพื้นบันไดบน

$$S \bar{x}_{x'u} = - S \bar{y}_{x'} \quad (3.18a)$$

$$S_{\bar{y}}'_{x'u} = - S_{\bar{x}}'_{x'} \quad (3.18b)$$

$$S_{\bar{z}}'_{x'u} = S_{\bar{z}}'_{x'} \quad (3.18c)$$

$$M_{\bar{x}}'_{x'u} = - M_{\bar{y}}'_{x'} \quad (3.18d)$$

$$M_{\bar{y}}'_{x'u} = - M_{\bar{x}}'_{x'} \quad (3.18e)$$

$$M_{\bar{z}}'_{x'u} = M_{\bar{z}}'_{x'} \quad (3.18f)$$

รูปที่ 3.13 แสดงแรงภายในส่วนบันไดบนเมื่อแรงภายในส่วนบันไดล่างมีค่า เป็นบวก

3.6 การวิเคราะห์โครงสร้างจำลองภายใต้น้ำหนักบรรทุกทุกกระจายสม่ำเสมอบนพื้นบันไดแบบ สมมาตร

เมื่อโครงสร้างจำลองรับน้ำหนักบรรทุกทุกแบบสมมาตร (ในกรณีน้ำหนักบรรทุกทุกตามแนวตั้ง คือ น้ำหนักบรรทุกทุกที่จุดคู่สมมาตรในส่วนบันไดบนและล่างมีขนาดเท่ากัน และมีทิศกระทำตรงกันข้าม ตามที่แสดงในรูป 3.4 (ค)) แรงภายในที่จุด A ที่มีค่าได้มีเพียงสี่ตัว ตามที่แสดงในรูปที่ 3.14 แรงภายในที่เหลือต้องเป็นศูนย์ และการเคลื่อนที่ที่สอดคล้องกับแรงภายในทั้งสี่ต้องเป็นศูนย์ (๗ ที่การเคลื่อนที่ในทิศทางอื่นสามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นแรงปฏิกิริยา และแรงภายในที่จุด A ซึ่งต้องรู้ค่าเพื่อหาแรงภายในโครงสร้างจำลองจึงมีทั้งหมดสี่ตัว ทำให้โครงสร้างจำลองเป็นโครงสร้างอินดิเทอร์มิเนต ซึ่งเหลือตัวไม่รู้ค่าสี่ตัว โดยเลือกเป็น x_3 , x_4 , x_5 และ x_6 ตามที่แสดงในรูปที่ 3.14 แรงปฏิกิริยาและแรงภายในที่จุด A และ C แสดงในรูปเมตริกซ์ได้ดังนี้คือ

$$\left\{ R_{CC} \right\}_{xyz}^T = \langle R_{x_{CC}} \quad R_{y_{CC}} \quad R_{z_{CC}} \quad x_6 \quad My_{CC} \quad Mz_{CC} \rangle \quad (3.19)$$

$$\left\{ R_{AA} \right\}_{\bar{x}\bar{y}\bar{z}}^T = \langle 0 \quad R_{\bar{y}_{AA}} \quad x_3 \quad 0 \quad x_4 \quad x_5 \rangle \quad (3.20)$$

พิจารณาภาวะสมดุลที่จุด C เนื่องจากน้ำหนักบรรทุกกระจายสม่ำเสมอ w_f บน
พื้นบันไดบนและพื้นบันไดล่างกระทำในลักษณะสมมาตร ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากการพิจารณา
ส่วนบันไดล่างตามที่แสดงในรูปที่ 3.14 ได้ดังนี้คือ

$$\Sigma F_x = 0 ;$$

$$-\frac{1}{\sqrt{2}} R_{y_{AA}} + R_{x_{CC}} = 0 \quad (3.21 a)$$

$$\Sigma F_y = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} R_{y_{AA}} + R_{y_{CC}} = 0 \quad (3.21 b)$$

$$\Sigma F_z = 0$$

$$R_{z_{CC}} + X_3 + w_f a = 0 \quad (3.21 c)$$

$$\Sigma M_{x_C} = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} (R_{y_{AA}} s \sin \alpha) + X_3 \left(\frac{b}{2\sqrt{2}} + s \cos \alpha \right) - \frac{X_4}{\sqrt{2}} + X_6 - w_f a \left(\frac{a}{2} - s \cos \alpha \right) = 0 \quad (3.21 d)$$

$$\Sigma M_{y_C} = 0 ;$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} (R_{y_{AA}} s \sin \alpha) + M_{y_{CC}} + X_3 \left[\frac{b}{2\sqrt{2}} (\sqrt{2} - 1) \right] + \frac{X_4}{\sqrt{2}} = 0 \quad (3.21 e)$$

$$\Sigma M_{z_C} = 0 ;$$

$$\frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} (2 S\cos\alpha - b + \sqrt{2} b) + Mz_{CC} + X_5 = 0 \quad (3.21 f)$$

จากสมการ (3.21 d)

$$R\bar{Y}_{AA} = - \frac{\sqrt{2}}{S\sin\alpha} \left[x_3 \left(-\frac{b}{2\sqrt{2}} + S\cos\alpha \right) - \frac{x_4}{\sqrt{2}} + x_6 - w_f a \left(\frac{a}{2} - S\cos\alpha \right) \right] \quad (3.22)$$

แทนค่าในสมการสมดุลงอื่น และจัดเทอมใหม่เพื่อแสดงแรงปฏิกิริยาที่จุด C ในรูปของน้ำหนักบรรทุก w_f และตัวไม่รู้ค่าได้ดังนี้คือ

$$R_{x_{CC}} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} \quad (3.23 a)$$

$$R_{y_{CC}} = - \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} \quad (3.23 b)$$

$$R_{z_{CC}} = - x_3 - w_f a \quad (3.23 c)$$

$$M_{y_{CC}} = - \frac{1}{\sqrt{2}} (R\bar{Y}_{AA} S\sin\alpha) - x_3 \left[\frac{b}{2\sqrt{2}} (\sqrt{2} - 1) \right] - \frac{x_4}{\sqrt{2}} \quad (3.23 d)$$

$$M_{z_{CC}} = - \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} (2 S\cos\alpha - b + \sqrt{2} b) - x_5 \quad (3.23 e)$$

แรงภายในที่จุด P_ϕ ใด ๆ บนช่วงส่วนโค้ง AB ที่อยู่ห่างจากจุด A เป็นมุม ϕ เรเดียนนับจากแกนสมมาตรตามที่แสดงในรูปที่ 3.15 มีดังนี้คือ

$$S\bar{x}_\phi = - R\bar{Y}_{AA} \sin\phi \quad (3.24 a)$$

$$S\bar{Y}_\phi = R\bar{Y}_{AA} \cos \phi \quad (3.24 \text{ b})$$

$$S\bar{Z}_\phi = X_3 \quad (3.24 \text{ c})$$

$$M\bar{X}_\phi = X_3 \frac{b \sin \phi}{2} - X_4 \sin \phi \quad (3.24 \text{ d})$$

$$M\bar{Y}_\phi = X_3 \left[\frac{b(1-\cos \phi)}{2} \right] + X_4 \cos \phi \quad (3.24 \text{ e})$$

$$M\bar{Z}_\phi = \frac{1}{2} R\bar{Y}_{AA} b (1-\cos \phi) + X_5 \quad (3.24 \text{ f})$$

แรงภายในที่จุด $P_{x'}$ ใด ๆ บนพื้นบันไดบน ที่อยู่ห่างจากจุด B ไปตามแนวยาวของพื้นบันไดเป็นระยะ x' ตามที่แสดงในรูปที่ 3.16 แบ่งเป็นสองกรณีคือ

$$\text{ก) } \underline{x' \leq a/\cos \alpha}$$

$$S\bar{X}_{x'} = - \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} \quad (3.25 \text{ a})$$

$$S\bar{Y}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} \cos \alpha - X_3 \sin \alpha - w_f x' \sin \alpha \cos \alpha \quad (3.25 \text{ b})$$

$$S\bar{Z}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} \sin \alpha + X_3 \cos \alpha + w_f x' \cos^2 \alpha \quad (3.25 \text{ c})$$

$$M\bar{X}_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} x' \sin \alpha + X_3 \left(\frac{b}{2\sqrt{2}} + x' \cos \alpha \right) - \frac{1}{\sqrt{2}} X_4 + w_f \frac{(x' \cos \alpha)^2}{2} \quad (3.25 \text{ d})$$

$$M\bar{Y}_{x'} = \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{Y}_{AA} b \sin \alpha (1-\sqrt{2}) + \frac{1}{2\sqrt{2}} X_3 b \cos \alpha (\sqrt{2}-1) + \frac{1}{\sqrt{2}} X_4 \cos \alpha - X_5 \sin \alpha \quad (3.25 \text{ e})$$

$$\begin{aligned}
 M\bar{z}'_{x'} &= \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} \left[2x' - b \cos \alpha (1 - \sqrt{2}) \right] + \frac{1}{2\sqrt{2}} x_3 b \sin \alpha (\sqrt{2} - 1) \\
 &+ \frac{1}{\sqrt{2}} x_4 \sin \alpha + x_5 \cos \alpha \quad (3.25 f)
 \end{aligned}$$

ข) $x' > a/\cos \alpha$

$$S\bar{x}'_{x'} = -\frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} \quad (3.26 a)$$

$$S\bar{y}'_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} \cos \alpha - x_3 \sin \alpha - w_f a \sin \alpha \quad (2.26 b)$$

$$S\bar{z}'_{x'} = \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} \sin \alpha + x_3 \cos \alpha + w_f a \cos \alpha \quad (3.26 c)$$

$$\begin{aligned}
 M\bar{x}'_{x'} &= \frac{1}{\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} x' \sin \alpha + x_3 \left(\frac{b}{2\sqrt{2}} + x' \cos \alpha \right) - \frac{1}{\sqrt{2}} x_4 \\
 &+ w_f a \left(x' \cos \alpha - \frac{a}{2} \right) \quad (3.26 d)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 M\bar{y}'_{x'} &= \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} b \sin \alpha (1 - \sqrt{2}) + \frac{1}{2\sqrt{2}} x_3 b \cos \alpha (\sqrt{2} - 1) \\
 &+ \frac{1}{\sqrt{2}} x_4 \cos \alpha - x_5 \sin \alpha \quad (3.26 e)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 M\bar{z}'_{x'} &= \frac{1}{2\sqrt{2}} R\bar{y}_{AA} \left[2x' - b \cos \alpha (1 - \sqrt{2}) \right] + \frac{1}{2\sqrt{2}} x_3 b \sin \alpha (\sqrt{2} - 1) \\
 &+ \frac{1}{\sqrt{2}} x_4 \sin \alpha + x_5 \cos \alpha \quad (3.26 f)
 \end{aligned}$$

จากสมการหาค่าพลังงานความเครียดตามที่แสดงในสมการ (3.9) และหาอนุพันธ์ของพลังงานความเครียดเทียบกับตัวไม่รู้ค่า แต่ละตัว จะได้สมการเพื่อหาค่าตัวไม่รู้ค่า ดังนี้คือ

$$\frac{\partial U}{\partial x_3} = 0 ; K_{55} x_3 + K_{56} x_4 + K_{57} x_5 + K_{58} x_6 = A_5 \quad (3.27a)$$

$$\frac{\partial U}{\partial x_4} = 0 ; K_{65} x_3 + K_{66} x_4 + K_{67} x_5 + K_{68} x_6 = A_6 \quad (3.27b)$$

$$\frac{\partial U}{\partial x_5} = 0 ; K_{75} x_3 + K_{76} x_4 + K_{77} x_5 + K_{78} x_6 = A_7 \quad (3.27c)$$

$$\frac{\partial U}{\partial x_6} = 0 ; K_{85} x_3 + K_{86} x_4 + K_{87} x_5 + K_{88} x_6 = A_8 \quad (3.27d)$$

โดยที่

$$K_{55} = \frac{b^3}{32I\bar{x}_\emptyset} \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right) + \frac{b^2 s}{24I\bar{x}'_x} + \frac{b^3}{32\beta J\bar{y}_\emptyset} \left(\frac{3\pi}{2} - 4\sqrt{2} + 1 \right) + \frac{b^2}{8\beta J\bar{y}'_{x'}} (s \cos^2 \alpha - b(1-\sqrt{2}) \cos \alpha + \frac{b^2(1-\sqrt{2})^2}{4s}) \quad (3.27e)$$

$$K_{56} = -\frac{b^2}{16I\bar{x}_\emptyset} \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right) - \frac{bs}{12I\bar{x}'_x} - \frac{b^2}{16\beta J\bar{y}_\emptyset} \left(\frac{\pi}{2} - 2\sqrt{2} + 1 \right) + \frac{b}{4\beta J\bar{y}'_{x'}} (s \cos^2 \alpha - \frac{b^2(1-\sqrt{2})^2}{4s}) \quad (3.27f)$$

$$K_{57} = -\frac{b \sin \alpha}{2\sqrt{2} \beta J\bar{y}'_{x'}} (s \cos \alpha - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2}) \quad (3.27g)$$

$$K_{58} = -\frac{bs}{12\sqrt{2}I\bar{x}'_x} - \frac{b^2(1-\sqrt{2})}{4\sqrt{2}\beta J\bar{y}'_{x'}} \left(\cos \alpha - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2s} \right) \quad (3.27h)$$

$$K_{65} = -\frac{b^2}{16I\bar{x}_\emptyset} \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right) - \frac{bs}{12I\bar{x}'_x} - \frac{b^2}{16\beta J\bar{y}_\emptyset} \left(\frac{\pi}{2} - 2\sqrt{2} + 1 \right) + \frac{b}{4\beta J\bar{y}'_{x'}} (s \cos^2 \alpha - \frac{b^2(1-\sqrt{2})^2}{4s}) \quad (3.27j)$$

$$K_{66} = \frac{b}{8I\bar{x}} \left(\frac{1}{2} - 1 \right) + \frac{S}{6I\bar{x}_{x'}} + \frac{b}{8\beta J\bar{y}} \left(\frac{1}{2} + 1 \right) + \frac{1}{2\beta J\bar{y}_{x'}} (S \cos^2 \alpha + b(1-\sqrt{2}) \cos \alpha + \frac{b^2(1-\sqrt{2})^2}{4S}) \quad (3.27k)$$

$$K_{67} = -\frac{\sin \alpha}{\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (S \cos \alpha + \frac{b(1-\sqrt{2})}{2}) \quad (3.27l)$$

$$K_{68} = \frac{S}{6\sqrt{2}I\bar{x}_{x'}} - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (\cos \alpha + \frac{b(1-\sqrt{2})}{2S}) \quad (3.27m)$$

$$K_{75} = -\frac{b \sin \alpha}{2\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (S \cos \alpha - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2}) \quad (3.27n)$$

$$K_{76} = -\frac{\sin \alpha}{\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (S \cos \alpha + \frac{b(1-\sqrt{2})}{2}) \quad (3.27o)$$

$$K_{77} = \frac{S \sin^2 \alpha}{\beta J\bar{y}_{x'}} \quad (3.27p)$$

$$K_{78} = \frac{b(1-\sqrt{2}) \sin \alpha}{2 \beta J\bar{y}_{x'}} \quad (3.27q)$$

$$K_{85} = -\frac{bS}{12\sqrt{2}I\bar{x}_{x'}} - \frac{b^2(1-\sqrt{2})}{4\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (\cos \alpha - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2S}) \quad (3.27r)$$

$$K_{86} = \frac{S}{6\sqrt{2}I\bar{x}_{x'}} - \frac{b(1-\sqrt{2})}{2\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (\cos \alpha + \frac{b(1-\sqrt{2})}{2S}) \quad (3.27s)$$

$$K_{87} = \frac{b(1-\sqrt{2}) \sin \alpha}{2 \beta J\bar{y}_{x'}} \quad (3.27t)$$

$$K_{88} = \frac{S}{3I\bar{x}_{x'}} + \frac{b^2(1-\sqrt{2})^2}{4S \beta J\bar{y}_{x'}} \quad (3.27u)$$

$$A_5 = \frac{a^2 b w_f}{12\sqrt{2}I\bar{x}_{x'}} \left(\frac{a^2}{4S \cos^2 \alpha} - \frac{a}{\cos \alpha} + S \right) + \frac{ab^2 w_f (1-\sqrt{2})}{4\sqrt{2} \beta J\bar{y}_{x'}} (S \cos^2 \alpha - \frac{a \cos \alpha}{2} - \frac{b(1-\sqrt{2}) \cos \alpha}{2} + \frac{ab(1-\sqrt{2})}{4S}) \quad (3.27v)$$

$$A_6 = -\frac{a^2 w_f}{6I\bar{x}'_x'} \left(\frac{a^2}{4S \cos^2 \alpha} - \frac{a}{\cos \alpha} + S \right) + \frac{abw_f(1-\sqrt{2})}{2\sqrt{2} \beta J\bar{y}'_y'} (S \cos^2 \alpha - \frac{a \cos \alpha}{2} + \frac{b(1-\sqrt{2}) \cos \alpha}{2} - \frac{ab(1-\sqrt{2})}{4S}) \quad (3.27w)$$

$$A_7 = \frac{abw_f(1-\sqrt{2}) \sin \alpha}{2 \beta J\bar{y}'_y'} \left(\frac{a}{2} - S \cos \alpha \right) \quad (3.27x)$$

$$A_8 = \frac{a^2 w_f}{12I\bar{x}'_x'} \left(\frac{a^2}{2S \cos^2 \alpha} - S \right) + \frac{ab^2 w_f(1-\sqrt{2})^2}{4S \beta J\bar{y}'_y'} \left(\frac{a}{2} - S \cos \alpha \right) \quad (3.27y)$$

3.6.1 แรงภายในโครงสร้างจำลองส่วนบันไดบน เมื่อรับน้ำหนักบรรทุกทุกแบบสมมาตร

เมื่อโครงสร้างจำลองรับน้ำหนักบรรทุกทุกแบบสมมาตรแรงภายใน ส่วนบันไดบน สามารถหาค่าได้จากแรงภายในจุดคู่สมมาตรในส่วนบันไดล่าง ซึ่งจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงภายในของส่วนบันไดทั้งสองเมื่อกำหนดให้แรงภายในส่วนบันไดล่างเป็นบวกได้ดังนี้

ก. แรงภายในส่วนโค้งบันไดบน

$$S\bar{x}'_{\phi u} = S\bar{y}'_{\phi} \quad (3.28 a)$$

$$S\bar{y}'_{\phi u} = S\bar{x}'_{\phi} \quad (3.28 b)$$

$$S\bar{z}'_{\phi u} = -S\bar{z}'_{\phi} \quad (3.28 c)$$

$$M\bar{x}'_{\phi u} = M\bar{y}'_{\phi} \quad (3.28 d)$$

$$M\bar{y}'_{\phi u} = M\bar{x}'_{\phi} \quad (3.28 e)$$

$$M\bar{z}'_{\phi u} = -M\bar{z}'_{\phi} \quad (3.28 f)$$

ข. แรงภายในพื้นบันไดบน

$$S\bar{x}_{x'ú} = S\bar{y}_{x'} \quad (3.29 \text{ a})$$

$$S\bar{y}_{x'ú} = S\bar{x}_{x'} \quad (3.29 \text{ b})$$

$$S\bar{z}_{x'ú} = -S\bar{z}_{x'} \quad (3.29 \text{ c})$$

$$M\bar{x}_{x'ú} = M\bar{y}_{x'} \quad (3.29 \text{ d})$$

$$M\bar{y}_{x'ú} = M\bar{x}_{x'} \quad (3.29 \text{ e})$$

$$M\bar{z}_{x'ú} = -M\bar{z}_{x'} \quad (3.29 \text{ f})$$

แรงภายในส่วนบันไดบนเมื่อแรงภายในส่วนบันไดล่าง มีค่าเป็นบวก แสดงอยู่

ในรูปที่ 3.17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย